

JAN KARON

*De groene
heuvels*

ROMAN

A decorative border of black silhouettes of flowering branches with leaves and buds, framing the central text.

JAN KARON

*De groene
heuvels*

Roman

Vertaald door Josée Westrik

KOK

Het gat in de heg

Hij stond voor het keukenraam en zag haar door de heg heen komen.

Wat sleepte ze nu weer mee? Het leek wel een kom en een lampetkan. Of was het een stapel boeken met een vaas erbovenop? De dominee deed zijn bril af, blies tegen de brillenglazen en veegde ze schoon met zijn zakdoek.

Ja hoor, het waren inderdaad een kom en een lampetkan. Hoe dat kleine huisje naast het zijne al die spullen die ze naar de pastorie had gesjouwd had kunnen bevatten, ging hem werkelijk boven zijn pet.

‘Voor je dressoir,’ zei ze, toen hij de deur voor haar openhield.

‘Aha!’

Het laatste wat hij wilde was wel een lampetkan op zijn dressoir. Het blad van zijn dressoir was zijn toetssteen, zijn hoofdkwartier, zijn rots in een branding van veranderingen. Daar lagen zijn auto-sleutels, zijn kleingeld, zijn kruisjes, zijn manchetknopen, zijn portefeuille, zijn chequeboekje, zijn schoolring en ook een potje met knopen met naald en draad.

Hij bewaarde er ook het spiegeltje waarin hij bij tijd en wijle de kruin van zijn hoofd aan een onderzoek onderwierp. Werd zijn haar nog altijd dunner? Of begon het, door een mysterieuze en lang verbeide wending der dingen, weer aan te groeien?

‘Cynthia,’ zei hij, terwijl hij achter zijn blonde en welgevormde vrouw de trap op liep, ‘wat die kom en lampetkan betreft...’

‘Het is een prachtige kleur. Moet je die blauwtinten toch zien. Dat zal al dat wijnrood en bruin van jou een beetje opfleuren.’

Hij wilde zijn wijnrood en bruin helemaal niet opgefleurd hebben. Hij zag het aankomen.

Al sinds hun trouwdag, op zeven september, had ze erop zitten

broeden om die ellendige klerenkast van haar huis naar de pastorie te slepen. Ze wilde hem in de logeerkamer hebben.

Het heenslepen was het probleem niet. Het was het terugslepen waar hij tegen opzag. Zo hadden ze bijvoorbeeld een Perzisch tapijt overgesleept, dat in haar kelder opgeslagen had gelegen. ‘Tien bij twaalf!’ had ze aangekondigd, met de conclusie dat het volmaakt zou zijn voor de kale eetkamervloer in de pastorie.

Nadat ze met veel pijn en moeite de tafel en stoelen de hal in hadden gesleept, hadden ze het tapijt uitgerold, en nog eens uitgerold – en nog eens, en nog eens. Aan alle vier de kanten kroop het tapijt tegen de muren op, en de uiteinden dreigden elkaar rondom de kroonluchter boven de tafel te ontmoeten.

‘t Is wel iets voor een gymlokaal,’ zei hij, terwijl hij het zweet afveegde dat van zijn voorhoofd gutste.

Het feit dat het niet paste leek haar met stomheid te slaan. Als een stel pakezels sleepten ze het tapijt weer terug door de heg.

Het was natuurlijk wel een briljant idee geweest om beide huizen aan te houden. Het licht in de pastorie kon met geen mogelijkheid tippen aan dat van haar atelier ernaast, waar ze al haar boeken en verf en haar tekenbord had staan.

Dit betekende dat zijn eigen studeerkamer onveranderd bleef. Zijn boeken konden op dezelfde planken blijven staan en ook zijn enorme verzameling preekschriftjes kon in de ingebouwde kasten blijven liggen.

Voor het eerst trouwen als je over de zestig was, was tenslotte al verandering genoeg. Het was een weldaad om door te leven met zo weinig herschikkingen in het grote plan der dingen, en dat het leven zijn eigen gangetje bleef gaan. De enige werkelijke – en welkome – verandering was het delen van tafel en bed.

Op een ochtend, tijdens het ontbijt, waagde hij het erop. Hij wilde het gedoe met het meubilair nu weleens achter de rug hebben. ‘Waarom kunnen we... eh... alles niet houden zoals het was... zoals het nu is? Het leek toch te werken...’

‘Ja, nou ja, ik vind het prima dat we ieder ons eigen huis hebben, maar ik wil ook graag dat ze hetzelfde zijn – een organisch geheel, zeg maar.’

‘Je krijgt dus geen organisch geheel door die klerenkast maar door die heg heen en weer te slepen. Het lijkt nu al alsof er een kudde olifanten doorheen is geraasd.’

‘O Timothy! Doe niet zo kinderachtig! Jouw huis mag wel iets luchtiger en dat van mij moet misschien wat formeler worden. Jouw chippendalestoelen bijvoorbeeld, die zouden mijn eettafel een mooi sober tintje kunnen geven.’

‘Jouw eettafel heeft het formaat van een kleutertafeltje. Mijn stoelen zouden er gigantisch bij lijken.’

Ze zei precies wat hij verwacht had dat ze zou zeggen. ‘We kunnen het toch eerst proberen?’

‘Cynthia, neem dit gewoon van me aan. Mijn stoelen passen niet bij jouw tafel, evenmin als die handgeschilderde krantenbak iets voor mijn leunstoel doet.’

‘Wat heeft het dan voor zin om te trouwen?’

‘Pardon?’

‘Ik bedoel, als geen van tweeën iets wil veranderen, als we gewoon doorgaan met leven zoals we altijd hebben geleefd, wat heeft het dan voor zin?’

‘Ik denk dat ik wel weet waar jij naartoe wilt. Zit er dan niets anders op dan die stoelen naar jouw huis te verkassen? En mijn eigen tafel dan? Die staat daar dan moederziel alleen zonder stoelen. Ik zie er echt het nut niet van in.’ Hij had zin om het raam uit te springen en het op een lopen te zetten.

‘Niet alles tegelijk,’ zei ze blij. ‘Het komt allemaal goed.’

bEste stuart,

bedankt voor je briefje, betr. de dioceseverg. en bedank martha voor de uitnodiging om daarna even een bakkie bij jl. te doen. helaas moet ik meteen na de verg. naar huis. hopelijk begrijp je dat.

nu ik toch bezig ben, moet ik je iets vragen:

waarom zijn vrouwen altijd bezig dingen te versjouwven? Op Zondagschool heeft jena iivey de jeugdgroep de boekenkAsten naar de andere muur laten verslepen.

en thuis heeft mijn huishoudelijke hulp een stoel van mijn slaapkamer naar de hal verplaatst, zonder ook maar een moment stil te staan bij

het feit dat ik er al veertien jaar lang mijn broek overheen hang, en mijn schoenen op de zitting zet, zodat ik die in geval van nood meteen kan vinden.

en ten slotte, als C mij tegelijk met mijn leunstoel kon optillen en hem bij het raam kon zetten terwijl ik mijn dutje aan het doen was, dan zou ze dat doen.

je hebt ongetwijfeld gewichtiger dingen om over na te denken, . maar vertel jij me eens, hoe ga je met zoiets om?

ik haast me hieraan toe te voegen dat ik nog nooit van mijn leven zo gelukkig ben geweest. om je de waarheid te zeggen, het verbijstert me dat dergelijk geluk, en in zulke hoeveelheden, überhaupt bestaat.

Hij ondertekende het briefje, dat hij op zijn Royal typemachine had getikt, en was dankbaar voor het feit dat Stuart Cullen niet alleen zijn bisschop was, maar ook zijn beste vriend, en dat al vanaf hun tijd op het seminarie.

*Ds. Timothy Cavanagh,
De Kapel van Onze Heer en Heiland, Old Church Lane, Mitford,
N. C.*

Beste Timothy,

Je hebt gelijk. Het wordt een beetje verontrustend als je huishoudelijke hulp, zondagsschooljuf en echtgenote dit soort dingen allemaal tegelijk gaan doen.

Mijn advies is: verzet je er niet tegen. Het slijt wel. Gods zegen.

Stuart

P. S.: Martha wilde er ook een briefje bij doen, maar ze is bezig mijn ladekast naar de andere kant van de slaapkamer te verplaatsen. Aangezien ik met dringende bisschopszaken bezig ben, kan ik haar niet helpen, en nu heeft ze dus de ladekast op een oude beddensprei weten te krijgen, en kan ik nu horen hoe ze het ding boven mijn hoofd over de vloer sleept. Dit merkwaardige gedrag heeft jarenlang slechts bij haar gesluimerd, en is ineens weer aan de oppervlakte gekomen.

Misschien zit er iets in het drinkwater.

Hij zag al vrij snel in dat de bedden een probleem vormden dat om een oplossing vroeg.

Ze hadden hun huwelijksnacht doorgebracht in zijn bed in de pastorie, waar ze aan weerskanten waren ingestapt en al snel naar het midden waren gerold.

‘Wat doet die kuil in je bed?’ had ze gevraagd.

‘Daar slaap ik,’ had hij schaapachtig geantwoord.

De hele nacht hadden ze als sardientjes tegen elkaar aan gelegen. Hij had daarvan genoten, maar zij niet. ‘Zouden ze dat nou bedoelen met “de twee zullen een vlees worden”?’ had ze gemompeld, met haar wang stijf tegen de zijne aan gedrukt.

De volgende nacht was hij met zijn pyjama en tandpasta in een plastic tasje door de heg heen gestapt.

Haar bed was van reusachtige omvang, en tevens het grootste meubelstuk in haar minuscule huisje.

Het bed leek hem even breed als de staat Texas, of dan toch in elk geval het territorium Saskatchewan. Kwam daar nou een kudde buffels vanuit de verte op hem afstormen, of een team sledehonden? ‘Cynthia!’ had hij over de oneindige vlakke geschreeuwd, en gewacht op de echo.

Onmiddellijk nadat ze terug waren gekomen van hun wittebroodsweken, die ze hadden doorgebracht in het zomerhuisje van Stuart Cullen, hadden ze een nieuwe matras besteld. In het zomerhuis, aan de rotsachtige kust van Maine hadden ze geluisterd naar het geschreeuw van de meeuwen, hand in hand langs het strand gelopen, en tot in de kleine uurtjes met elkaar gepraat. De zon had haar blanke huid een lichtbruine kleur gegeven die hij fascinerend en opmerkelijk vond. Hij had drie sproeten op haar neus zien verschijnen, als sterren die tevoorschijn kwamen. Bij alle dingen die ze deden, hoe simpel ook, wisten ze dat ze gelukkiger waren dan ze ooit in hun leven waren geweest.

Op een avond, niet lang nadat de nieuwe matras en veren in de pastorie waren geïnstalleerd, kwam hij van onder de douche vandaan en trof hij haar rechtop zittend aan in bed.

‘Ik kreeg net een geweldige idee, Timothy! Een open haard! Precies op de plek waar nu het dressoir staat.’

‘En wat moet ik dan met mijn dressoir?’

Ze keek hem aan alsof hij net uit de peuterspeelzaal aan was komen waggelen. ‘Dat zetten we natuurlijk in de alkoof.’

‘Maar dan kan ik niet uit het raam kijken.’

‘Hoe vaak kijk jij nou uit het raam in de alkoof?’

‘Nou, best vaak. Bijvoorbeeld toen jij de hele tijd met die Andrew Gregory aan het rondparaderen was.’ Hij moest blozen terwijl hij dat toegaf, maar inderdaad, hij was jaloers geweest op die knappe antiekhandelaar die haar een paar maanden lang het hof had gemaakt.

Ze glimlachte, en keek hem schuins aan op de manier die hij zo onweerstaanbaar van haar vond. ‘Een open haard zou wel romantisch zijn.’

‘Mmm.’

‘Waarom moet ik van ons tweeën nou eigenlijk de romanticus zijn, terwijl jij de rol van conservatieveling-die-vooral-niet-te-veel-wil-veranderen voor je rekening neemt?’

Hij ging naast haar zitten. ‘Jij vergeet ook snel. Toen we verkering hadden, zei je dat ik waanzinnig romantisch was.’

Ze lachte en gaf hem een zoen op zijn wang. ‘En daar had ik natuurlijk gelijk in. Het spijt me, ouwe dibbes.’

Dat hij iemands ouwe dibbes was, *dat* speet *hem* vooral.

‘Je bent zelf een ouwe dibbes,’ zei hij knorrig. ‘Tenslotte ben ik maar zes jaar ouder dan jij.’

‘Volgens de kalender dan,’ zei ze hooghartig. Waarschijnlijk, dacht hij, refereerde ze daarmee aan een mankement in zijn algemene levenshouding.

Hoe dan ook, het onderwerp ‘open haard’ werd niet meer aangesneden.

Desondanks kon hij zijn geluk niet in woorden uitdrukken. Elke dag werd het intenser, als een bron die steeds verder uitgegraven werd. De warmte en kracht ervan waren overrompelend. Het leek alsof hij zelfs de controle over zijn gezicht aan het verliezen was. Als hij de stamgasten van de Main Street Grill mocht geloven, liep hij de laatste tijd permanent met een nogal dwaze grijns rond. ‘Ik

hou... verschrikkelijk veel van je,' zei hij, zoekend naar de juiste woorden.

'Ik hou ook verschrikkelijk veel van jou. Het is gewoon eng. Stel je voor dat het een keer ophoudt?'

'Cynthia...'

'Ik weet dat ik niet moet praten over ophouden, nu het net zo mooi begonnen is...'

'Doe dat dan ook niet,' zei hij, en hij meende het.

Dat Barnabas zo zonder slag of stoot zijn plekje aan het voeteneind van het bed van zijn baas had opgegeven, was een gebaar dat hij nooit zou vergeten. Niet alleen genoot zijn hond van achttiende-eeuwse dichters, en onderwierp hij zich gewillig aan zijn wettelijke wasbeurt, zijn hond was een echte heer.

De knopen waren doorgehakt, tot volle tevredenheid van beide partijen.

Ze zouden vooral in de pastorie slapen, en zo af en toe in het gele huisje. Zij zou daar, zoals altijd, blijven werken, maar ze zouden het als een tweede huisje gebruiken, waarin ze konden bijkomen en zich af en toe even terug konden trekken.

Hij beloofde dat hij elke zaterdagmiddag zijn preek voldoende voorbereid zou hebben, zodat hij zich op zaterdagavond kon ontspannen, en hij zou op zondagochtend het ontbijt blijven klaar maken.

Hij liet haar zien waar zijn testament lag, en hij beloofde dat hij het zou laten herschrijven.

Zij gaf toe geen testament te hebben, en beloofde er een te laten maken.

Als ze ooit ruzie zouden krijgen, wat hopelijk nooit zou gebeuren, zou geen van beiden zich makkend in zijn of haar eigen huis terugtrekken.

Drie dagen per week zou hij de pastorie laten schoonmaken door de opgewekte en ondernemende Puny Guthrie, geboren Bradshaw. Op de vierde dag zou Cynthia gebruikmaken van haar diensten, voor het huisje naast de pastorie.

Ze zouden ieder hun eigen bankrekening aanhouden, een paar gezamenlijke investeringen doen, eventuele giften met elkaar overleggen, en nooit meer uitgeven dan een van tevoren vastgestelde som geld, zonder de ander daarin te kennen.

Hij stelde een bedrag van vijftig dollar voor.

‘Honderd!’ was haar reactie.

Hij was blij dat hij met een laag bod had geopend. ‘Honderd dan, maar dan mag ik dat oude jasje houden dat jij voor de rommelmarkt had gereserveerd.’

‘Akkoord!’

Ze lachten.

Ze schudden elkaar de hand.

Ze waren opgelucht.

Het was geen kleinigheid om een huwelijk goed te beginnen.

‘Op jou zullen we wel niet meer hoeven te rekenen,’ zei Percy, in de Main Street Grill, die het bedrag van zijn lunch aan het optellen was.

‘Hoe bedoel je?’ vroeg de dominee.

‘Nou, nu je getrouwd bent en zo. Je zult nou wel niet zo vaak meer komen, lijkt me.’ De eigenaar van de Grill voelde zich, zo merkte hij duidelijk, gekwetst en verraden.

‘Nou, dat heb je toch bij het verkeerde eind, vriend,’ zei hij.

‘O ja?’ vroeg Percy, terwijl zijn gezicht opklaarde.

‘Ik zal even vaak blijven komen als wie dan ook. Mijn vrouw heeft haar eigen leven en werk. Ze is immers een bekende kinderboekenschrijfster en illustratrice. Ik zie haar niet elke dag mijn warme lunch klaarmaken. Integendeel.’

Percy vertrouwde het nog niet helemaal. ‘En het ontbijt dan?’

‘Dat,’ zei de dominee, terwijl hij het geld dat hij terugkreeg in zijn zak stak, ‘is iets heel anders.’

Percy fronste zijn wenkbrauwen. Hij verwachtte van zijn stamgasten dat ze getrouwd bleven met zijn zaak.

Hij zat in zijn stoel in de studeerkamer en keek op toen ze binnenkwam. Krulspelden. Alweer.

‘Ik moet krulspelden in,’ zei ze, alsof ze zijn gedachten had gelezen. ‘Ik ga morgen naar Lowell.’

‘Lowell, waarom moet dat?’

‘Een schoolbezoekje. Ze willen dat ik *Violet gaat naar Frankrijk* voorlees in hun Franse les, en dat ik daarna een lezing geef in de aula.’

‘Moet dat echt?’

‘Moet *wat* echt? *Violet gaat naar Frankrijk* voorlezen? Dat hebben ze me gevraagd.’

‘Nee, moet je echt per se naar Lowell toe?’

‘Eh, ja.’

Hij was helemaal niet van plan geweest om zoiets idioots te zeggen, maar hij zou haar missen. Het zou zijn alsof ze van de aardbol gevallen was. Ze ging op de sofa zitten, trok haar knieën op en begon een tijdschrift te lezen. Er volgde een lange stilte. Hij probeerde ook te lezen, maar kon zich niet concentreren. Hij had er niet bij stilgestaan dat ze voor haar werk ook weleens op reis moest. Met een onbehaaglijk gevoel probeerde hij het nieuws te laten bezinken. Lowell. Daar was op klaarlichte dag ooit eens iemand op straat neergeschoten.

En nog iets – Lowell was maar liefst honderdvijftig kilometer ver. Waren haar remmen wel in orde? Had ze genoeg benzine? Wanneer had ze haar olie voor het laatst laten verversen?

‘Hoe staat het met je olie?’ vroeg hij ernstig.

Ze schoot in de lach, alsof hij iets ontzettend grappigs had gezegd. Toen stond ze op van de bank, liep naar hem toe en drukte een kus op zijn voorhoofd. De geur van blauwewegen had onmiddellijk een bedwelmende uitwerking op hem, en hij voelde zijn knieën knikken.

Ze keek hem aan. ‘Ik vind het heerlijk als je zo praat. Met mijn olie is alles kits, en met die van jou?’

‘Cynthia, Cynthia,’ zei hij, terwijl hij haar bij zich op schoot trok.

‘Raad eens?’ zei Emma, terwijl ze een foto van haar jongste kleinkind op de muur naast haar bureau plakte.

Dit was het favoriete spelletje van zijn secretaresse, eentje waar hij eerlijk gezegd gruwelijk het land aan had.

‘Wat?’

‘Raden!’

‘Eens even zien... Je stopt met je werk voor de Episcopaaalse Kerk en gaat voor de baptisten werken?’

‘Was het maar waar,’ zei ze, en rolde met haar ogen. ‘Nog een keer.’

‘Emma, schei uit, ik haat dit soort spelletjes.’

‘Het is goed voor je. Dat houdt de hersentjes fris.’

‘Het recept voor de marmeladetaart van Esther Bolick komt in de voedselkatern van de *New York Times* te staan.’

‘Zie je nou wel? Je probeert het niet eens. Je zegt alleen maar iets omdat je jezelf zo graag hoort praten. Nog een keer.’

‘Geef me dan een hint.’

‘Het heeft te maken met iemand die kwaad is geworden.’

‘De kerkenraad. Het heeft iets met de kerkenraad te maken.’

‘Fout. Moet ik het je maar vertellen?’

‘Alsjeblieft.’

‘Marge Wheeler heeft na de lunch met de bisschop, afgelopen juni, haar beste mand in de keuken laten staan. En nu heeft Flora Lou Wilcox het ding naar de rommelmarkt gebracht. En toen is iemand er voor een bedrag van honderd dollar mee vandoor gegaan! Da’s toch niet te geloven? Honderd dollar voor een mand met een los hengsel? En Marge is bloedjegiftig, die wil hun een proces aandoen. Maar Flora Lou heeft gezegd dat ze geen been heeft om op te staan, omdat jij altijd berichtjes in de nieuwsbrief zet waarin staat dat men vooral alles op moet halen wat in de keuken is blijven staan.’

‘Eh... hou me maar op de hoogte.’

‘Die brunch is al vier maanden geleden, dus in zekere zin vind ik wel dat Flora Lou gelijk heeft. Marge had die mand gewoon op moeten halen. En trouwens, hoe kan Flora Lou nou weten dat het een door Navajo’s met de handgemaakte mand uit negentientwintig is?’ Emma zuchtte. ‘Maar van Marges kant kan ik het ook wel begrijpen. Jij niet?’

Dat kon hij zeker. Maar hij wist dat het verstandig was niet tussenbeide te komen, tenzij het hem uitdrukkelijk gevraagd werd. Tenslotte zat hij op de afdeling Verkoop en Dienstverlening.

Hij keek zijn post door. Een briefje van zijn neef Walter, en diens vrouw Katherine, met wie hij afgelopen jaar een reis door Ierland had gemaakt...

Beste Timothy,

Aangezien Ierland zo langzamerhand vertrouwd terrein is geworden, leek het ons leuk als jij en Cynthia volgende zomer met ons meegingen. We dachten dat we het nu alvast maar voor moesten stellen, zodat het voorstel deze winter een beetje bij jullie kan rijpen.

We zullen nooit vergeten hoe knap je eruitzag zoals je aan de andere kant van de preekstoel stond, naast je beeldschone bruid. We houden evenveel van haar als van jou, een hele hoop dus.

Katherine

P.S.: a.u.b. advies over wel of niet scheiden van bloemriet- en leliebollen in de herfst. Probeer hobby te kweken die niets met pastamachines van doen heeft.

Gr.

Walter

Hij bladerde de post verder door tot hij onder aan het kleine stapeltje was beland.

Aha!

Een briefje van Dooley Barlowe. Vanuit die chique kostschool waaraan zijn oudste gemeentelid, Miss Sadie Baxter, handenvol geld uitgaf.

Hoi,

Ik vinnet hier maar nix. Die herses in een potje die we hadden bekeken komen van een artsenschool. Weet ik nog steeds niet van wie die herses zijn. Wanneer kom je weer? Neem Barnabas en opa en Cynthia mee. En ik ken wel een joet gebruiken. Dooley.

Alsjeblieft. Niks geen ‘niks niet’ en allemaal volledige zinnen. Hoe-ra! Wie had kunnen dromen dat deze jongen, die ooit nauwelijks een woord fatsoenlijk Engels over zijn lippen had kunnen krijgen, nog eens op een prestigieuze kostschool in Virginia terecht zou komen?

Hij staarde hoofdschuddend naar het briefje.

Nauwelijks meer dan twee jaar geleden had Dooley Barlowe ineens op de stoep van zijn kantoortje gestaan; vies, haveloos en op blote voeten. Hij was op zoek naar een plek om ‘een grote boodschap te doen’. Zijn grootvader was te ziek geweest om voor hem te zorgen, en de jongen was in de steek gelaten door zijn vader, die er al vroeg vandoor was gegaan, en zijn alcoholische moeder. Dooley was uiteindelijk in de pastorie terechtgekomen. Het was een kwestie van genade dat hij en Dooley die woelige tijden samen ongeschonden hadden doorstaan.

‘Ik vroeg me af,’ zei Emma, terwijl ze over haar brillenglazen naar hem keek, ‘gaat Cynthia eigenlijk nog een handje in de kerk helpen?’

‘Het staat haar vrij om zoveel of zo weinig te doen als ze maar wil.’

‘Ik heb altijd gevonden dat de vrouw van een dominee een handje hoort te helpen.’ Ze trok haar mond tot die dunne streep die hij zo verfoeide. ‘Als je het mij vraagt, en dat doe je niet, verwacht de gemeente dat wel.’

Nou, inderdaad, als hij de baptisten zover zou kunnen krijgen dat ze hem van Emma Newland afhielpen, dan zou hij de koning te rijk zijn.

‘Miss Sadie,’ zei hij toen ze de telefoon op Fernbank aannam, ‘ik heb een briefje van Dooley gekregen, hij zegt dat het hem niet bevalt op die chique school.’

‘Het is graag of niet,’ antwoordde ze op beminnelijke toon.

‘Als u er twintigduizend dollar per jaar voor uittrekt, dan kunt u wel erg hard zijn, Miss Sadie.’

‘Als ik niet hard kon zijn, Father, dan kon ik niet ergens twintigduizend dollar voor uittrekken.’

‘U zult het wel leuk vinden om te horen dat hij het prima doet volgens de rector. Hij had wat moeite om mee te komen in het begin, maar hij houdt zich te midden van die rijke jongens goed staande. En bovendien zijn het niet allemaal rijke kinderen. Er zitten er een paar met een beurs bij, die evenmin een stuiver hebben als Dooley.’

‘Mooi! Let op mijn woorden, dat zal hem goeddoen. En houd alstublieft uw poot stijf, Father, en laat u zich niet zo door hem in de luren leggen dat u hem daar in het holst van de nacht weghaalt.’

‘Daar kunt u op rekenen.’

‘Louella en ik zijn nog maar net gekomen van al dat gedoe in juni.’

‘Ja, juni zal er wel flink ingehakt hebben.’

‘We zijn niet meer zo piep, moet u weten.’

‘Je zou het niet zeggen.’

‘Ik word negentig, en Louella wil niet zeggen hoe oud ze is. Hoe dan ook, u en Cynthia komen vanavond eten. Wat aten we ook alweer, Louella?’

Hij hoorde de stem van Louella vanuit een hoekje in de grote keuken: ‘Gebraden kip, aardappelpuree, jus en koolsla.’

‘Wauw!’ riep hij uit, zoals Dooley altijd deed.

Maar Louella was nog niet klaar. ‘Warme biscuits, gekookte appelmoes, eieren...’

O nee! Zijn diabetes zou zo hoog oplaaien dat hij op de Eerste Hulp zou liggen nog voor iedereen goed en wel van tafel zou zijn opgestaan.

‘En wat hadden we ook alweer als toetje?’ riep Miss Sadie opgewekt.

‘Eigengemaakte kokostaart.’

Alsjeblieft, als *dat* geen coma betekende... Bijna niemand in zijn gemeente wist zich kennelijk te herinneren dat hij met deze ziekte te kampen had. Die informatie leek het ene oor in en het andere oor uit te gaan.

‘Vraag Louella of ze met me trouwen wil,’ zei hij.

‘Louella, de dominee vraagt of je met hem wilt trouwen...’

‘Zeg maar dat hij een slecht geheugen heeft. Hij is al met Miss Cynthia getrouwd.’

Hij lachte, blij met deze oude vriendschap. ‘Zeg maar hoe laat,’ zei hij. ‘Dan kunt u op ons rekenen.’

Vanuit de bergen naderde de herfst. Hier zette hij de ahornbomen in brand, en kleurde de eiken roestbruin en geel. Dikke perziken namen de kleur aan van gesmolten goud, en wachtten op de eerste vorst die hun bitter vruchtvlies honingzoet zou maken. De sassafras, de kornoelje, de judasboom – allemaal werden ze in brand gezet door het roekeloze vuur van de herfst, en pronkten ze op iedere bergkam en heuvelrug, in iedere inham en ieder ravijn, met hun kleurige tapijten.

Rond de elfde oktober stond de rij ahornbomen, die van Lord’s Chapel tot aan het huisje van Winnie Ivey liep, in volle gloed. ‘Ze zijn nog nooit zo mooi geweest!’ riepen enkele inwoners van Mitford, die gewapend met hun camera’s erheen togen om het tafereel vast te leggen.

J.C. Hogan, de redacteur van de plaatselijke krant, schoot maar liefst zes rolletjes vol. Voor het eerst sinds het tweehonderdjarige bestaan van de natie zagen lezers weer een vierkleurenfoto op de voorpagina van de *Mitford Muze*.

Avis Packard hing een spandoek op boven de groene pergola van de plaatselijke winkel. *Nu: Verse hammen uit de Vallei. Rollades komen eraan!*

Dora Pugh maakte een nieuwe etalage in haar winkel, waarin bladharken, fietspompen, levende konijnen en ijzeren poken te zien waren. ‘Wat is het thema van je etalage?’ vroegen mensen haar. ‘Het leven,’ zei Dora.

De bibliotheek presenteerde haar leesprogramma voor de herfst en nodigde de schrijfster van de *Violetboeken* uit om te komen vertellen waar ze haar ideeën vandaan haalde. ‘Ik heb geen idee waar ik mijn ideeën vandaan haal,’ vertelde ze Avette Harris, de bibliothecaresse. ‘Ze komen gewoon.’

‘Nou,’ zei Avette, ‘heb je dan misschien ideeën voor een ander onderwerp?’

De kerken spraken af dat ze dit jaar de viering van Thanksgiving door de gezamenlijke kerken bij de episcopalen zouden houden, en dat hun jeugdcoren hun gezamenlijke kerstconcert ten beste zouden geven in de Eerste Presbyteriaanse kerk.

In Lord's Chapel werd het altaar versierd met kalebassen en pompoenen, die werden geaccentueerd met takken met vuurrode ahornbladeren. Rond deze tijd van het jaar verzorgde de dominee de altaarversieringen graag zelf. Hij gaf toe dat dit zijn favoriete jaargetijde was, en zijn preken, zo merkte iemand op, kregen een even sterke elektrische lading als de scherpe, zuivere lucht.

‘Neem en eet,’ zei hij op een zondagochtend, terwijl hij de beker en de hostie voor zijn gemeenteleden omhooghield, ‘en herinner u dat Christus voor u gestorven is, en laat uw harten zich laven aan Hem, door het geloof, en door dankzegging.’

De hostie uitreiken aan zijn eigen vrouw was een daad die hem te allen tijde ontroerde en verbaasde. Meer dan zestig jaar was hij vrijgezel geweest, en nu dit. Hij zag hoe haar gezicht verwachtingsvol naar hem opkeek en voelde de warmte van haar hand toen hij het brood op haar handpalm legde. ‘Het lichaam van onze Heer Jezus Christus, dat ook voor jou, Cynthia, geofferd is.’ Hij zag de vlekjes gekleurd licht die door het glas-in-loodraam op haar vielen, alsof iemand uit de hemel haar voor iets goddelijks uitverkoren had. Zo'n goddelijke taak kon het toch niet zijn om de rest van haar leven met hem samen te moeten leven, met zijn vastgeroeste hebbelikheden en zijn ellendige diabetes.

Na de kerkdienst liepen ze samen naar huis, hand in hand. Hij had zijn preekschriftje onder zijn arm geklemd. Hij voelde zich zo vrij als een kleine jongen, zo licht als een veertje. Waar had hij al die liefde van God aan verdiend, en die van haar er nog bij?

Het punt was, hij had die niet verdiend. Zij werd hem geschonken uit genade, en uit genade alleen.

Hij zat in zijn leunstoel bij de haard zijn krant te lezen. Barnabas kwam vanuit de keuken de kamer binnensjokken en legde zich aan zijn voeten.

Cynthia zat, blootsvoets en in haar lievelingsbadjas, op de bank

in haar notitieboekje te krabbelen. Een van zijn versleten handdoeken had ze om haar natte haar gewonden. Het deed hem nog steeds paf staan haar zo op de bank te zien zitten; zo op haar gemak, alsof ze hier woonde – wat ze, realiseerde hij zich vaak tot zijn grote verbazing, ook deed.

‘Was het niet fantastisch?’ vroeg ze.

‘Was wat fantastisch?’

‘Onze bruiloft.’

‘Nou en of!’ Ze bracht het onderwerp vrij vaak ter sprake, en hij besepte dat hij er niets nieuws meer over wist te zeggen.

‘Ik vind het heerlijk om erover na te denken,’ zei ze, terwijl ze een geborduurd kussen opschudde en dat achter haar hoofd deed. ‘Een smoking en een wit boordje vormen een geweldige combinatie.’

‘Meen je dat nou?’ Dat moest hij onthouden.

‘Ik vind dat je je weer zo moet kleden, zo gauw daar enigszins de gelegenheid voor is.’

Hij lachte. ‘Volgens mij is daar voor jou niet zo veel voor nodig.’

‘Dat is waar, lieve schat, behalve waar het mijn man betreft. Bij hem was er heel veel voor nodig.’

Hij voelde die brede, niet te beheersen grijns weer op zijn gezicht komen...

‘Het was een heel goed idee om Dooley te vragen te komen zingen. Hij was weergaloos. En lang leve Ray Cunninghams videocamera. Vooral die beelden van jou en Stuart in zijn complete bisschopsuitdossing, zoals jullie daar op het kerkhof staan, vind ik prachtig... en dat stukje waar Miss Sadie met dominee Greer staat te lachen.’

‘Weer zo’n geval waar twee harten kloppen als een.’

‘Zullen we nog een keer kijken? Ik maak popcorn.’

‘Misschien over een dag of twee.’ Hadden ze de video niet vorige week nog bekeken?

‘Heel lief en charmant, dat je per se een ham voor onze receptie wilde bakken.’

‘Ik bak altijd een ham voor huwelijksrecepties in de kapel,’ zei hij. ‘Da’s nu eenmaal een vastgeroeste gewoonte van mij.’

‘Vertel es...’

‘Wat je maar wilt!’ Zou hij haar echt alles vertellen wat ze maar wilde?

‘Hoe heb je die vastgeroeste gewoontes van je lang genoeg kunnen laten varen om me een aanzoek te doen? Wat is er gebeurd?’

‘Ik kwam tot de ontdekking... dat wil zeggen, ik...’ Hij zweeg nadenkend, en wreef over zijn kin. ‘Om je de waarheid te zeggen, ik kon er niets aan doen.’

‘Mmm,’ zei ze, terwijl ze naar hem glimlachte. ‘Je weet dat ik het geweldig vond dat je voor me knielde, zo op een knie.’

‘Eigenlijk wilde ik op beide knieën. Maar zodra ik op een knie zat, zag jij al aankomen wat ik wilde zeggen. En je leek zo blij, dat ik halverwege maar met mijn aanzoek kwam.’

Ze begon luid te lachen en stak haar armen naar hem uit. ‘Kom hier, lieve schat. Je zit daar zo ver weg!’

Het journaal op televisie was net begonnen toen de telefoon ging. Het was zijn arts, en vriend, Hoppy Harper. Hij belde vanuit het ziekenhuis.

‘Hoe snel kun je er zijn?’

‘Eh...’

‘Ik leg het straks wel uit. Kom snel.’

Binnen dertig seconden stond hij buiten.

WELKOM IN MITFORD

3

Het idyllische plaatsje Mitford is het soort plek waar iedereen wel zou willen wonen. Niet alleen is het prachtig gelegen en ziet het er pittoresk uit, het wordt ook nog eens bevolkt door louter vriendelijke mensen. Maar niet alle inwoners hebben het even gemakkelijk...

De dominee van Mitford, Father Tim, is jarenlang gelukkig getrouwd geweest met zijn werk en zijn gemeente. Nu is hij getrouwd met zijn levendige buurvrouw Cynthia. Het leven in Mitford heeft nog nooit zo vol verrassingen gezeten. Zijn vrouw laat zijn – toch al stokoude – muren er nog ouder uitzien en verbrandt zijn gordijnen. De jongen die als een zoon voor hem geworden is, maakt een keuze die Father Tims hart breekt. En het leren omgaan met de computer is nog lastiger dan zijn aanvragen met een aantal gemeenteleden. Maar dit is allemaal niets vergeleken bij de gebeurtenissen op het kampeerweekend van de kerkelijke jongerengroep – gebeurtenissen die een ander mens van hem maken.

JAN KARON is de *New York Times*-bestsellerauteur van de twaalfdelige serie *Welkom in Mitford*, waarvan *De groene heuvels* het los te lezen derde deel is. In deze serie, die een grote schare fans heeft, staat dominee Timothy Kavanagh centraal. Karon woont in Charlottesville, Virginia.

NUR 302

KOK

www.kok.nl